

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Farsangi külpolitika

Debrecen, január 9.

Az egyik legnagyobb magyar sajtóorganum farsangi tréfát csinált. Leközölt egy szerződést, amely szerint Románia és Szerbia Magyarország ellen csináltak kötést, hogy fölosszák egymás között a mai román és szerb nemzetiségű vidékeket.

Ezt a tréfás ügyet beadta úgy, mint komoly dolgot s beadta úgy, mint a maga szerzeményét, mint a maga eredeti dolgát. Amikor pedig megcáfolták az egész reinkonkristált, a külpolitikai mesét, amikor kimutatták, hogy az egész szerződés tervezet az orosz „Novoje Vremja” egyik ambiciózus politikai munkatársának elég ügyes stílusgyakorlata, amelyet nem is eredetiből, hanem a „Narodni Listi” cseh lap közléséből fordítottak le, a magyar sajtóorganum, a „Pesti Hírlap” nem elég gavallér, nem elég férfias és nem eléggé komoly, hogy beismerje a tévedést, ha annak nevezzük, vagy azt, hogy maga is beugrott, amikor a publikumot akarta ugratni, hanem külpolitikai tényezőnek tévén meg magát, nagy komolyan kijelenti, hogy ő fentartja az ő közlését, közlésének jóllértelmségét, annak valódiságát.

De hát ki az ördög kíváncsi arra, hogy mit tart fön a „Pesti Hírlap”? És tarthat-e egyáltalán fön valamit a „Pesti Hírlap”? Ehez nem neki, hanem csak a „Novoje Vremja”-nak, vagy a „Narodni Listi”-nek volna joga, mert övék a cikk. A „Pesti Hírlap” csak fordító, ő csak azt tarthatja fön, hogy jól fordította-e le a cikket vagy sem. Most van igazán joga azt mondani: difficile est satiram non scribere.

Az azonban bizonyos, hogy ha a „Pesti Hírlap” külpolitikában követ is el ilyen farsangi tréfás dolgokat, előfizető politikában annál ügyesebb és realisabb számításal él. Mert mi egyéb az ilyen külpolitizálás, szenzáció csinálás, mint mindenáron való előfizetésre utazás. Mert hiszen hiába látja minden okos ember, hogy az egész oroszból csehesegett és csehből magyarba fordított külpolitikai szenzáció-mese, hiába cáfolják meg a legilletékesebbek, mégis csak marad jó néhány ember a kacagók között, aki komolyan lóbálja a fejét:

— Jó, jó, valami mégis igaz benne.

És ezek előtt a „Pesti Hírlap” megmarad komoly sajtóorganumnak, amelynek szavahihetősége, komolysága van. De csak ezek előtt, mert komoly ember most már tisztában van a „Pesti Hírlap”-pal.

Csak az a kérdés, szabad-e, lehet-e egy lapnak előfizetés politikát csinálni a vezérhelyen olyan eszközökkel, amelyekre méltán rámondhatjuk a hazafiatlan jelzőt. Mert hogy a leleplezés, ha valami igaz is volna a dologban, Oroszországnak jó, értjük, de furcsa, hogy ugyanaz a „hazafias” P. H.-nak is jó.

Kifogástalan tiszta a vízvezetéki kutak vize

A bakteriologiai intézet véleménye

Annakidején, amikor az a gyanu merült föl, hogy a debreceni vízvezeték vize tífuszszal, vagy paratífusszal fertőzött, hat helyről vettek vízmintákat s fölküldték a magyar királyi állami bakteriologiai intézethez Budapestre, ahol a vízmintákat megvizsgálták. Most közölte az intézet vezetője a várossal a vizsgálat eredményét, amely szerint a víz sem tífusz, sem paratífusz bacillussal nem fertőzött, sőt a vízvezetéki kutak vize kifogástalan tiszta s abban alig találtak annyi baktériumot, amennyi a legtisztább vízben szokott lenni. Az intézet azonban azt mondja, hogy a víz fertőzésének eshetősége fenforog, mert a vezetékknél még dolgoznak.

A bakteriologiai intézet leirata szöszereint a következő:

Tekintetes Polgármesteri Hivatalnak

Debrecen.

A múlt év december hó 17-én dr. Szász Alfréd kir. főbakteriologus Debrecen város vízművének különböző pontjain gyűjtött vízminták bakteriologiai vizsgálatának eredményét az alábbiakban van szerencsém ismertetni:

I. Mennyileges vizsgálat.

A gyűjtő-aknából merített vízminta köbcentiméterenként átlag 320, a gépház mellett kútból merített minta 1300, a gépház vezetécsapjából merített minta 150, a Kossuth-utca 23. sz. ház előtti közcsapból felfogott minta 380, a tisztí főorvos ur lakásának konyhai csapjából felfogott minta 460 és végül a víztorony gyűjtőjéből merített vízminta átlag 12,000 baktériumot tartalmaz köbcentiméterenként. A gyűjtő-csatorna cementburkolatának egyik repedésén keresztül talajvízben kem-ként átlag 50 baktériumot találtunk.

II. Minőleges vizsgálat.

A hasihagymáz bacillust, vagy másnémi kórmező baktériumot a vízminták egyikében sem sikerült kimutatnunk. Ez a negatív vizsgálati eredmény azonban természetesen még éppenséggel nem zárja ki, hogy a víz annál előtte tífusz- vagy paratífusz-csírakkal esetleg fertőzve lehetett, minthogy a baktériumok a vízben tudvalevőleg rendszerint csak rövid életűek és így különben sem könnyű és különös szakképzettséget feltételező kimutatásukat ez a körülmény is megnehezíti.

Vélemény.

A fenti vizsgálati eredmények értelmében, annak ellenére is, hogy kórmező baktériumokat kimutatnunk nem sikerült, a vezeték vize ezidőszert, illetőleg a minták vételének idejében nem tekinthető teljesen kifogástalan tisztaságú víznek, sőt a minták egyik-másika határozottan aggyalvosnak tekinthető. A legtisztábbnak bizonyult a vezeték gépházi csapjából eredő minta, minthogy csak alig tartalmazott több csírat, mint a mennyit a legtisztább vezetékvezetékben is al-

ban találni szoktunk, arra enged következtetni, hogy a vezeték tápláló kutvizek eredetileg kifogástalan tiszták és a vízmű különböző pontjain vett nagyobb csíratartalma csak utólagos, a kutakban, aknában, a csőhálózatban még mindig folyó különböző munkálatok közben el nem kerülhető szennyeződések következményei.

A víztorony gyűjtőjéből merített mintának aránytalanul nagy baktériumtartalma vagy a nehéz hozzáférhetőség miatt merítés közben bekövetkezett véletlen szennyeződésre, vagy pedig a víznek a toronyban való pangására vezethető vissza. Ez természetesen éppen úgy, mint a vezeték vízbakteriologiai tulajdonságainak esetleges változásai is, csak ismételt vizsgálatok s a víznek időnkénti szakszerű ellenőrzése révén lenne eldönthető, illetőleg megállapítható.

Hangoztatni kívánom, hogy úgy a víztorony vízének, mint az egyes kutak vízének külön-külön való, illetőleg a gyűjtőcső közös vízének vizsgálatához szükséges minták alkalmas vételére gondoskodás eddig nem történt, megfelelő vízcsapok felszerelése kívánatos lenne, hogy a jövőben a nevezett vízminták vétele mindenkor szabályszerűen történhessenek.

A gyűjtőcső csatornájának cementburkolatán áttörő talajvíz csekély baktériumtartalmára vonatkozólag még meg kell jegyezni, hogy ez a felület talajvíz csíratartalmára végleges következtetést egymagában nem engedhet, egyrészt, mert a talajvíz tudvalevőleg a felület és nagyon is heterogén szennyezettségű (felső) földrétegekben különböző pontokon más és más mértékben szennyeződhetik, másrészt pedig lehetséges, hogy a beszivárgó vizet a cementfalnak éppen ez a része erősen megszurta.

Végleges vélemény a vízmű vizéről. — mint már említettem — csakis ismételt, eleinte négyhetenként, később kéthónaponként ide beküldött vízmintákkal végzett bakteriologiai vizsgálat eredményei alapján volna mondható. A rendszeres bakteriologiai ellenőrző vizsgálatok különben a közfogyasztásra szánt mindennemű ivóvíznél, még akkor is elengedhetetlenül szükségesek, ha az alapuladonságaiban általában már ismert. Közfogyasztásra szánt víz bakteriologiai tulajdonságainak mindennemű változása a szakembert ugyanis már eleve figyelmeztetheti esetleges káros jelenségekre és veszedelemekre.

Amennyiben a t. Cim a vízmű vízének, illetőleg vizeinek bakteriologiai ellenőrzését intézetünkkel kívánna végeztetni, a vízminták szabályszerű vételéhez szükséges nyomtatott utasításainkat, illetőleg a beküldendő minták konzerválásához alkalmas jégtartályainkat és megfelelően preparált (sterilizált) üvegeinket, miként más vízvezeték városok részére is, amelyek vizét állandóan ellenőrzik, díjtalanul becsátjuk a t. Cimnek rendelkezésére.

Budapest, 1914. január 2-án.

Dr. Aujezky Aladár,
nyilvános rendes tanár,
az intézet vezetője.

A városi tanács a bakteriologiai intézet ez átiratát tudomásul vette s az átiratot, valamint az összes iratokat áttette a vízvezeték bizottsághoz, hogy adjon véleményt, minő megfelelő intézkedéseket tart szükségesnek.

Kiírták a pályázatot a debreczeni színházra

1914. február 24. a határidő

A városi tanács mai ülésén hozta meg a határozatot, hogy a debreczeni színházra a pályázatot kiírja. A kiírás meg is történt és a tanács a pályázat határidejét február hó 14-ének déli tizenkét órájában állapította meg. A pályázatot egyelőre a régi feltételek mellett írták ki.

A tanács erre vonatkozó határozata a következő:

Határozat.

A városi tanács a javaslatot elfogadja és annak értelmében a városi színház 1914. évi szeptember 30-tól 1917. szeptember 30-ig terjedő három évre az eddigi szerződési feltételek mellett a pályázati hirdetést közzétenni rendeli azzal a megjegyzéssel, hogy a szerződési feltételek 8-ik pontjában kötelezett tüzkár biztosítási díjra nézve a 13,467—1913. sz. határozat fentartja, azaz a jövő vállalkozó igazgatóját a tüzkár biztosítási díj fizetésének kötelezettsége alól fölmenti.

Ennek értelmében a szerződési feltételek 100 példányban kinyomatását a tanács elrendeli s utasítja a városi nyomdát, hogy a szerződési feltételeket 100 példányban készítse el s bocsássa Kovács József polgármester ur rendelkezésére.

A pályázati kérvényeknek a polgármesteri hivatalhoz beadására határidőül f. évi február 14. napja tüzetik ki, felkérve polgármester ur, hogy az érdeklődőknek a szerződési feltételek esetleg postai uton megküldése iránt intézkedni és a beérkezett pályázati kérvényeket véleményezés végett közvetlenül a színházi bizottságnak kiadni méltóztatassék.

Egyidejűleg utasítja a tanács a házipénztári hivatalt, hogy a pályázati feltételeknek megfelelő biztosítékot letéti jegy ellenében a pályázóktól fogadja el.

Miről Kovács József polgármester ur, a számvevőse gés a házipénztári hivatal, továbbá a városi nyomdai vállalat üzletvezetősége értesítendő.

Debrecen sz. kir. város tanácsának 1914. január 8-án tartott üléséből.

Dr. Tatay Zoltán,
jegyző.

Magának a pályázati hirdetménynek szövege a következő:

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tanácsa a 228—1914. sz. határozattal megállapított szerződési feltételek mellett az 1914. szeptember 30. napján kezdődő és 1917. szeptember hó 30-án végződő három egymásután következő évre a városi színház bérletére ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Pályázó színházigazgató tartozik közzé a folszerelt és 40,000 (negyvenezer) korona biztosítékot a városi házipénztárnál letétbe helyezését igazoló elismervénnyel ellátott kérvényét legkésőbb f. évi február hó 14-ik napjának déli 12 órájáig a város polgármesteri hivatalához beadni és abban kinyilatkoztatni, hogy a szerződési feltételeket ismeri, azok teljesítésére magát kötelezi. A szerződési feltételeket kívánatra a polgármesteri hivatal megküldi, illetőleg az ott kapható.

Késve beadott, akár távirati, akár utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, illetőleg azok mindegyikét mellőzhesse.

Debrecen, 1914. január hó 8-án.

A városi tanács.

A pályázati hirdetményt a tanács a színház lapjában s a Városban téteti közé.

Leszállították az Angol Bank kamatlábát

Megindult a pénzpiac javulása

A mai napon a pénzpiacra általános kedvező hangulat uralkodott, aminek több igen kedvező jelben mutatkozott az eredménye. — Az egyik jel volt az értékek általános emelkedése, ami egyik-másik papírnál tetemes különbséget nyilatkozott meg.

A kedvező hangulatnak egyik főoka volt, hogy a pénzpiac minden órában várta a bizonyos hírt az angol kamatláb leszállításáról, amit azután rövidesen követ az Osztrák-Magyar Bank kamatlábának leszállítása is.

A hír a délután folyamán meg is érkezett Budapestre. Amint ugyanis fővárosi tudósítónk jelenti, Londonból táviratozzák, hogy az Angol Bank ma ülést tartott, amelyen a kamatlábát öt százalékról négy százalékra szállították le. A hír nagy megnyugvást keltett pénzügyi körökben.

Az Angol Bank kamatleszállítása nyomán pénzügyi körök bizonyosnak tartják, hogy az Osztrák-Magyar Bank főtanácsának szombati ülésén a várt s pénzügyi körökben már hangoztatott kamatlábleszállítás be fog következni. Pénzügyi körökben azt mondják, hogy az év első felében ez már erősen érezhető könnyebbülést fog okozni, ami az év végéig még növekedni fog.

Nagy tűz a Gaumont-cég film-gyárában

Három hivatalnoknő elégett

Bécsből táviratozzák: Hatalmas tüzvész pusztított ma reggel a Gaumont-cég bécsi filmkölesző intézetében, a Mariahilfer-Strasse 59. számú házában első emeletén. — Még nem lehet tudni, hogy támadt a veszedelem, valószínűleg valamelyik munkásnő könnyelműen gyufát gyújtott abban a helyiségben, ahol a filmeket tisztogatják és ettől fogott tüzet a temérdek filmtékercs. A celluloid fölrobbant és egy szempillantás alatt nagy lánggal égett az egész filmkészlet. A tűz kicsapott az ablakon át az utcára, az alkalmazottak rettenetesen jajveszékelve menekültek le a lépcsőn.

A főváros minden kerületének tűzorsége teljes apparátussal sietett a veszedelem színhelyére s noha ugyszólván percek alatt érték ki a tüzoltók a gőzfecskendőkkel, már akkor a második emelet is égett. A rendőrség, a melynek élén Brezovszky rendőrigazgató jelent meg, az egész környéket bekerítette.

Hihetetlen gyorsasággal harapóztak el a lángok a temérdek film között, amelyek szétküldésre vártak. A párisi gyárból megérkeztek a legújabb filmalkotások s ezek mind elpusztultak. Az anyagi kár óriási.

Az első pillanatban azt hitték, hogy emberélet nem veszett oda, de sajnos, ez a reménykedés nem vált valóra. Mikor a tűz támadt, a lángoktól három alkalmazott nő oly súlyosan megsebesült, hogy nem tudott idejében kimenekülni és midőn a nagy gőzfecskendő hatalmas vizsugaraitól a filmtisztító műhelyben leohadt a tűz, ott találták a három szerencsétlen nőt egészen megszenesedve. Teljes egy óra hosszat tartott, míg loka-

lizálni lehetett a veszedelmet. A tüzoltók is életüket kockáztatták, mert a celluloid gyakran fölrobbant ottás közben.

Egy későbbi bécsi távirat jelenti: A tüzvizsgálat további folyamán megállapították, hogy csak két nő pusztult el a tűzben. Az egyik Götzer Lina könyvelőnő, a másikkal kilitét még nem lehetett megállapítani, de azt hiszik, hogy Wescely Mária irodai kezelőnő.

Izgalmas ülés a debreczeni ipartestületben

Válság előtt az iparosság

A debreceni ipartestület ma délután hét órákor izgalmas ülést tartott. Izgalmasá tette az a momentum, hogy Dávidházy Kálmán az ipartestületnek ez a régi, érdemeiket szerzett, agilis elnöke elkeseredve azon, hogy az ipartestület tekintélyét nem veszik figyelembe a hatóságok, lemondott. A lemondás nagy konsternációt keltett iparosaink körében, de szerencsére sikerült azt Dávidházyval visszavonatni.

Az ülésen Dávidházy Kálmán elnöklete alatt igen sokan vettek részt. Előbb a folyó ügyeket tárgyalták le. Harminchét szabadítólevelet adtak ki s Novák Józsefet egy tíz koronás arannyal jutalmazták.

Ezután Dávidházy Kálmán bejelentette, hogy a rendőrségi palota építési munkálatait Fejér és Ritter cég kapta meg. Ezzel megint nagy sérelem érte a debreceni iparosságot. Hevesen szólt s keserűen emlékezett meg a tanácsnak erről az eljárásáról s arról, hogy éppen akkor nem akarják pártolni a debreceni iparosságot, amikor már a válság előtt áll. Ugy látja mindezekből, hogy a debreceni ipartestületnek semmi tekintélye sincs a hatóságok előtt s hasznára sem tud lenni az iparosságnak. Ő ilyen testület élén állani nem akar, s távozik helyéről, az elnöki tisztségről lemond.

A kijelentés óriási konsternációt keltett, mert mindenki tisztában van Dávidházy Kálmán értékével.

Szabó József, utánna pedig Székely József állottak föl és biztosítva az elnököt az iparosok osztatlan nagy szeretetéről, becsüléséről kérték ne hagyja éppen a válságos időkben el őket.

Dávidházy Kálmán meghatottan fogadta az elismerő meleg szavakat s rámutatva arra, hogy a tekintélyük megrendülésének nagyrészt az az oka, hogy széthúzás van az iparosság között, nem tartanak össze, kijelentette, hogy állásában megmarad. De kijelentette azt is, hogy az utóbbi idők eseményei méltán elkeserítették.

Az előjárásági ülés éljenzéssel vette tudomásul az elnök szavait.

Tudomásul vették ezután Szent-Királyi Tivadar köszönő-levelét a kitüntetésé alkalmából kiadott üdvözlésért. Kimondta az előjárásági ülés, hogy egy elaggott iparosnak kiadandó 100 korona segély és a Szakácsi-alapból két fiatal, kezdő iparos részére kiadandó jutalomdíj odaitétele ügyében legközelebb dönt, miután ma erős nézeteltérések voltak a jelöltek személyét illetően. Tudomásul vette az ülés azt a bejelentést is, hogy a Kovács és lakatos mesterek az ellen szóló felebbzését, hogy a kokszt és szén árát a gáz-gyár felemelte, a tanács elutasította. Kimondta egyben az ülés, hogy jövőre mind az iparosok, akik koksztot és szenet használnak, lépjenek szövetségbe s maguk rendeljék meg a szükségleteiket.

Kimondta végül az ülés, hogy a szociáldemokrata pártnak a munkanélküliség ügyében tartandó ankétje céljára az ipartestület nagytermet átengedi s fölkeri tagjait, hogy azon részt vegyenek.

Több apróbb ügy elintézése után az ülés véget ért.

Mára lehet összehozni anyagából, jegyzetük legnagyobk írók, legmtervári T szerb nev készül ir dett adata esoló int nyára es A s hogy Má merítő tá miniszter mentumai formált h ügyminis kabinetire melynek

Ö

minden r

A m

zó magy

tányolni

gyalást a

műveltség

intézi, m

nács. Az

szok, de

ságot vá

rancsolia

—de ehe

birói tan

tudjuk, h

külsőségi

szerint a

mot, ami

ró, a főt

újságírók

ciálul tár

goulu há

milliójébe

magyar

Mos

ménynek

recenben

tenziv m

ezt a pö

tenger é

írók a

ség vad

meg a l

ragraius

tötte vo

A k

megállap

szobát a

ságok, i

könyv.

nyomat

könyv l

név szer

cár nev

írott be

a sóvár

rez tud

sáról az

ven át.

A p

tó helye

Két Gerovszky toloncuton Magyarországon

Intimitások a skizma-pörből

— Saját tudósítónktól. —

Máramarosszigeten gyönyörű csokrot lehet összekötni a ruthén hazaárulási pör anyagából. Több, mint tíz újságíró gyűjtögeti, jegyezgeti az adatokat, vallomásokat, közlik legnagyobb odaadással az orosz újságírók, legmegértőbbben Fényes László és a Pétervári Távirati Iroda bécsi tudósítója, egy szerb nevű, zömök újságíró. Fényes könyvet készül írni a pörrel s anyagáról és összeszedett adatai az ő mindent átfogó és összekapcsoló intellektusának feldolgozásában bizonyára eseményszerűen érdekes lesz.

A skizma-pör külsőségeihez tartozik, hogy Máramarosszigetről napról-napra kimerítő távirati jelentés megy az igazságügy-miniszterhez a tárgyalás nevezetesebb momentumairól. Máramarosszigeten igen jól informált helyen úgy tudják, hogy az igazságügy-miniszterium közvetítésével viszont a kabinetirodának megy jelentés a pörrel, a melynek minden fontos mozzanatáról

Üfelségének tesznek jelentést

minden nap.

A máramarosszigeti tárgyaláson dolgozó magyar újságírók tudják legjobban méltányolni annak jelentőségét, hogy a főtárgyalást a magyar bírói karnak oly előkelő műveltségű és választékos modoru tanácsa intézi, mint a Szigetre delegált debreceni tanács. Az idegen újságírók, különösen az oroszok, deressel és szorítóvással dolgozó bíróságot vártak, vad sovínisztákat, akik kiparancsolják a vallomást a reszkető parasztból — de ehelyett egy magyarul tárgyaló párisi bírói tanács ül az emelvényen. Mi, újságírók tudjuk, hogy milyen jelentősége van ennek a külsőségnek és mi méltányoljuk való értéke szerint azt a semmisségnek látszó momentumot, amikor Tóth Aurél dr. kir. ítélőtáblai bíró, a főtárgyalás europeér elnöke az osztrák újságírókkal németül, az oroszokkal franciául társalog s az angol nyelvű interjú angolul hárítja el. Ennek a főtárgyalásnak a miliójében kulturális értékű momentum ez magyar szempontból.

Most, utólag, nagyon sajnálatos körülménynek látjuk, hogy a tárgyalást nem Debrecenben tartották meg. A mi városunk intenzív magyar levegőjébe kellett volna hozni ezt a pört, ahol utcán, utfélen a magyar nyelv tenger éles levegője vág, ahol idegen szívnek forrók az utcák a magyar szótól és a hiütlenség vádjának a magyar atmoszféra adná meg a külső súlyát. Ez, a hazaárulás paragrafusának holt betűit élő tartalommal töltötte volna meg.

A külsőségekhez tartozik még annak megállapítása, hogy a bünyegek egy egész szobát a plafonig megtöltöttek. Könyvek, újságok, imakönyvek. Kezembe került egy imakönyv. A *cárért előírt imával kezdődik*. A nyomtatott szövegben azonban (régimikönyv lehet) még Alexander Alexandrovics név szerepel, a 22 év előtt meghalt Sándor cár neve. Ám a tentával kihuzott név fölött írott betűkkel ott áll Nikolaj Alexandrovics, a sóvárogva várt Miklós cár neve. Így szerzet tudomást a hatalmas orosz trón változásáról az izai ruthén paraszt az imakönyvén át.

A paroszláv mozgalom egyik fő irányító helye a cernovitzai Gerovszkyak háza volt.

A Gerovszky-testvérek a napokban léptek be a nagy pör aktív szereplői sorába: tegnapelőtt érkezett távirat a letartóztatásukról.

Gerovszkyék azonban — a nyilvánosság háta mögött — szerepeltek már magyar rendőrhatalóságok előtt is. Erről az izgatón érdekes szereplésről csak néhány ember bir tudomással Szigeten. Egyikük — igen előkelő állású ur — beszélt el nekem a történetet, ahogy itt következik:

— Két esztendővel ezelőtt, mikor a paroszláv mozgalom delelője körül állott Izán és környékén, Gerovszky György és Gerovszky Alexi érkezettek látták az időt személyesen megtekinteni a hű nyájat. *Öt-hatezer áttért hive* volt már ekkor az orosz vallásnak.

— Itt északkeleten nagyszerűen dolgozik a határrendőrségünk. Jól ismerték ők már a mozgalmat, ismerték a Gerovszkyakat is, a kik azelőtt is átjártak Magyarországra és így tisztában voltak azzal, hogy miért jön át a két elegáns ur a határon. Nyomban távirat jelentette az érkezésüket Máramarosszigetre Ferenczy Béla határrendőrségi tanácsosnak. A határon szépen átengedték őket, ám Szigeten letartóztatták Gerovszky Györgyöt és Alexit és felhívták őket, hogy igazolják a személyazonosságukat. Az igazolás hiányos volt, ezért a határrendőrség Máramarosszigetről.

Budapestre toloncolta Gerovszkyékat.

— De nem ám vasuton! A vasuti utazás tulságosan enyhe lecke lett volna a két, sötétben dolgozó, elegáns urnak. Három detektivet adott Ferenczy Béla tanácsos a Gerovszky-testvérek mellé és utnak indította őket Szigetről Budapestig gyalog, hogy személyazonosságukat a fővárosban megállapítsák. Könnyű, elegáns nyári ruhában, finom felöltővel a karjukon, vékony taolpu, francia formájú sárga cipőben sétált „át” a dusgazdag Gerovszky György mérnök és Sándor ügyvéd Máramarosszigetről Budapestre. Itt a rendőrség igazolta őket és azután visszafordította szekerük rudiát Szigetre. A megleckézetés pompás ötletét Budapesten is elértették és azon mód gyalogszerrel kísérték vissza Szigetre Gerovszkyékat, ahogy a határrendőrség odaküldte őket.

— Lerongyolódva, összetépett ruhában, talpatlan cipőben érkeztek vissza Szigetre a nemes apostolok. Itt csak azért rimádkodtak, sirva, hogy engedjék őket haza.

— Többet nem jöttek Magyarországra.

Az izai pap.

A most folyó tárgyaláson sokakat megragadott, de mindenkinek fölűint, hogy közönséges ruthén parasztnak mennyi intelligenciát árulnak el. Raffinált védekezésük tartózkodásában és a vallásos ruthénizmus fejtegetésében egyaránt szellem van, amint hogy a megcsodált Olena egy kézmozdulatában, melyet valami kérdésre adott, egy márkiz finom gesztusának minden gráciája megszólalt.

Ezeknek az embereknek, mikor már erősek voltak új hitükben, pap kellett, igazi, felszentelt pap, nem pedig parasztpapostol. — Vorobcsuk György vállalkozott arra, hogy papot hoz Izára. Megjelent Gerovszkyéknál

Cernovitzban és Gerovszky György kerített az izaiaknak egy orosz szerzetest. A határon mint famunkást csempészte át Vorobcsuk. Éjszaka vitte Izára s hogy a csendőrök észre ne vegyék, csűrjében rejtette el a szerzetest; szalmát hányt rá s három napig rejtette itt a papot. Végül is visszaküldte, mert attól félt, hogy a fanatizált lakosság, megmámorosodva az örömtől, hogy papot kapott, föllázad.

Vorobcsuk jól ismerte a népét. Egy máramarossziget-vidéki földbirtokos beszélt, hogy a balkáni háboru legizzóbb hetében egy napon csak elibe állnak ruthén munkásai:

— Sajnáljuk a tekintetes urat. De hát ezt a földet mi munkáltuk, a miénk lesz, mert nemsokára bejön az országba a cár. Ezt a darabot a kastély körül azért meghagyjuk az urnak.

Hogy a dolgok eddig fejlődtek, abban a máramarosi magyar közigazgatásnak nemi kis része van. Izán 1912-ben három napig tértett és misézett Kabalyuk Sándor, a hírhedt Alexi atya — főszolgabírói engedéllyel. Ennek az engedélynek a palástjában — 300 családot megkeresztelt, 28 párt összeadott. Egy egyszerű csendőrnek jutott az eszébe, hogy ez talán még sem törvényes dolog s jelentést tett az alispánnak, aki széttepte a főszolgabíró engedélyét.

De azért a keresztet az orosz koronával tovább szították a sóvárgás tüzeit a cár után az alacsony ruthén falvakban s az orosz határ felé futó, messzenézó országutakon . . .

Hajdu Sándor.

A jeggyürü az erkölcs mentőöve

Furesa pörökkel lepheti meg a világot olyan ügyész, aki kombinatív gondolkodású ember s azonkívül szívesen üldözi embertársait. Ilyen ügyész indította azt a pört is, a mellyel a minap foglalkozott a berlini országos törvényszék. A vádlott egy képeslevelezőlap-kiadó és két papirkereskedő volt, akiket egy levelezőlap forgalomba bocsátása miatt fogtak pörbe.

A nyáron megjelent egy napon az egyik kereskedő boltjában két rendőr, hogy Heintzmann ügyész megbízásából lefoglalja valamennyi példányát egy levelezőlapnak, melynek fölírása egy népdallal azt mondja, hogy *kirepültél az ablakon kis madárkám*. A kereskedő megkérdezte a rendőröktől, hogy *miért foglalják le a levelezőlapot?*

— Mert erkölcstelen, — mondta erre az egyik.

— És miért erkölcstelen?

Erre nem tudtak felelni a rendőrök. Nekik az a megbízásuk, hogy a levelezőlapot hozzák el s ők eleget akarnak tenni megbízásuknak. Ez ellen persze nem tehetett semmit a kereskedő.

Mi volt a kifogásolt erkölcsü levelezőlapon? Egy szobában az ablaknál állt egy síró asszony pólyásgyermekkel a karján, az utcán pedig egy férfi látható, aki utiruhában siet, alkalmasint a vasúthoz.

A tárgyaláson kijelentette a vádlottak védője, hogy ezt a képet csak a legerőszakosabb kombinációval lehet erkölcstelennek mondani, az ügyész azonban megállapította, hogy a kép azért igenis erkölcstelen, mert a gyermeket tartó nő kezén *nincsen jeggyürü*, tehát házasságon kívül folytatott viszonyról van szó, amelynek következménye elől a férfi megszökik.

A védő ezzel szemben azt mondja, hogy ilyen mindennapos eset nem lehet ok egy normális erkölcsü ember megbotránkoztatására, sőt ellenkezően: éppen nevelőhatással lehet fiatal leányokra, mert figyelmezteti őket arra a veszedelemre, amely házasságon kívüli viszonyban érheti őket.

A törvényszék az ügyész álláspontját fo-

gadta el. Ha lett volna jeggyürü az anya kezén, akkor meg lett volna mentve az erkölcs, így azonban *erkölcstelen a kép*. Ennek a megállapításnak az alapján a törvényszék mind a három vádlottat *elítélte*, de csak pénzbüntetésre. Most a főlebbviteli bíróság tárgyalta a pórt és megerősítette az ítéletet azzal a megokolással, hogy *a kép házasságon kívül folytatott viszonyra céloz, tehát erkölcstelen*.

Tizezer korona hamis pénz

A hires Zsuzsánna

Hadházon a csendőrség tegnap letartóztatta Orvos Kiss Gábor hadházi napszámost és vadházastársát Váli Zsuzsánát, akik hamis egy koronásokat és husz filléreseket gyártottak. Kiss és házastársa egész Hajdumegyét elárasztották a hamis pénzekkel és a csendőrség becslése szerint tíz ezer korona értékű hamis pénzt készítettek. A pénzt cink és ólom keverékéből csinálták.

Váli Zsuzsánna neve jól ismert a csendőrség előtt. A nyáron egy Kakuk Kálmán nevű vasutassal állott össze hamispénz gyártásra. Akkor egy és öt koronásokat hamisított, amelyeknek értékesítésére két leányt fogadott föl, akiket Budapestre vitt, ahol szolgálatba állította őket s a leányok már mint pesti cselédek hozták itt-ott forgalomba a hamis pénzt. A vásár azonban nem sokáig tartott, mert az egyik leány rajta vesztett az értékesítésén, letartóztatták s a vallatás során elárulta büntársait.

Fővárosi detektívek jöttek le akkor Hadháza tovább nyomozni. Házkutatást tartottak Váli Zsuzsánánál és Kakuk Kálmánnál s ez utóbbinál tényleg meg is találták a gipsz formákat s azonkívül egy nagy csomó cinket és ólomot. Kakuk Kálmánt letartóztatták, de Váli Zsuzsánát nem lehetett, mivel az tagadott s maga Kakuk sem tudott reávallani, csupán csak annyit, hogy a cink és ólom beszerzésére pénzt adott.

A pestvidéki törvényszék még szeptember hónapban tárgyalta ezt az ügyet és Kakuk Kálmánt elítélte. Váli Zsuzsánna pedig szabadon élt tovább Hadházon. A könnyen elhárult veszedelem azonban nem fékezte meg a ravasz asszonyt. Titokban ismét pénzhamisításon törte a fejét s házastársával összebeszélve mihamar egy koronás és husz filléres pénzdarabokat kezdett hamisítani.

Az elmúlt hónapok alatt aztán valóságosan elárasztotta a Hajduságot a hamis pénzekkel. A feljelentések egymásután érkeztek az egyes csendőrségekhez, amelyeknek jelentése után a debreceni kir. ügyészség a legszigorúbb nyomozást rendelte el. A nyomozás számai aztán Hajdudház felé vezettek. Itt már könnyű munkája akadt a csendőrségnek, amely tudomással bírt a Kakuk-Váli-féle pénzhamisításról s éppen azért a gyanu azonnal ismét Váli Zsuzsánára irányult. Mind több és több terhelő adat gyűlt össze az asszony ellen, úgy hogy pár nappal ezelőtt házkutatást tartottak nála s az udvaron levő régi magtárban meg is találták a gipszmintákat, egy nagycsomó cinket és ólomot s azonkívül mintegy tizezer korona értékű hamispénzt.

Vallatóra fogták Váli Zsuzsánát, aki megtört és bevallotta a hamisítást s büntársul házastársát Orvos Kiss Gábort nevezte meg. A csendőrség mindkettőjüket letartóztatta s tegnap behozta a helybeli kir. ügyészség fogházába. Ma azonban a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte őket, mivel — mint ház- és telektulajdonosoknak — nem kell a szökésüktől tartani.

= Kihallgatások a királynál. Bécsből táviratozzák: A király ma Schönbrunnban audienciát adott és többek között kihallgatáson fogadta Boroévits Szvetozár kassai hadtestparancsnokot, Rohr lovassági tábornokot, a honvédség főparancsnokát, Némethy Károly államtitkárt és Teleki Pál gróft.

= Az új államtitkárok bemutatkozása. — Budapesti tudósítónk jelenti: A kultuszminisztérium első emeleti nagy fogadó-termében ma délelőtt mutatkozott be a minisztérium három új államtitkára. A tisztviselőikar teljes számban megjelent a teremben, ahol először **Bendek Sándor**, a távozó államtitkár búcsuzott el. Az éljenzéssel fogadott beszéd után **Jankovics Béla** kultuszminiszter bemutatta a három új államtitkárt, még pedig először **Madách Emánuel**, aki harminc év óta tisztviselője a minisztériumnak, aztán **Ilosvay Lajos** politikai és **Kelebsberg Kuno** gróf adminisztratív államtitkárt. Az új államtitkárok nevében Ilosvay Lajos köszöntötte a hivatalnokokat. Kérte a hivatalnoki kar szeretetét és támogatását. Az éljenzéssel fogadott beszéd után államtitkárok még hosszabban beszélgettek az egyes tisztviselőkkel.

**!! A bécsi, londoni és párisi kiállításokon !!
aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!**

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert : :
mint legjobb arczéplő szert, melynek használatától minden szeplő és májfolt három nap alatt eltűnik!

Ára 1-1 korona.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

gyógyszertárban

Kossuth-utca 8. A színház mellett.

A nánási tragédia

Beszélgetés az öngyilkos anyjával

Tajdy Béla, a Hajdunánáson e hó 3-án lejátézdott véres szerelmi tragédia hőse itt fekszik a debreceni közpórházban a sebészeti osztály nagy közös termében. Állapota javulóban, de a szerencsétlen ember időnként még most is elveszti az eszméletét, öszszefüggéstelen szavakat mormol, fantáziál.

A nagy kórteremben jelenleg mindössze hárman vannak. Egy balmazújvárosi napszámos, aki favágás közben átvágta a karját, **Kardos Sándor** a királyháza-debreceni vonat kocsisvezetője, akit két nappal ezelőtt lapított össze a vasut és **Tajdy Béla**, aki sápadtan, halottfehéren szunynyad az ágyán. Mellette egy kis szekrényen kötszerek, lázcsillapító orvosságok s feje fölött a fekete tábla:

Tajdy Béla, 19 éves
Hajdunánás.
Behozták: január 4-ikén.
Betegsége neve: lőtt seb.
Láz állás: 39,8.

Ott állanak az ágya körül meghatottan, szájalommal: az ápolónők s a szerencsétlen fiu szülei, akik a tragédia hírére nagy aggodalommal jöttek Debrecenbe. Tajdy Béla aludni látszik. Alig piheg a melle. A homlokán kiverődik a lázas izzadás, az ajka megmozdul, érthetetlen szavakat mormol:

— Gízike . . . majd holnap . . . de igen . . .
Az édes anyja csendesen, hangtalanul zokog. Az apja — tipikus erős magyar alak — csitogatja:
— Hagyd nyugton, majd csak megsegíti az Isten . . .

Az ápolónő odamegy a beteghez, megigazítja a fejét, egy fehér keszkenővel letörli homlokáról az izzadságot. A beteg egy pillanatra kinyitja a szemét, révedezve néz körül, ösmereg a jelenlévőket. Az arcán szomorú mosoly fut végig, amint megismeri az anyját. Szólni azonban nem szól. Lehunyódik ismét a szeme s már tovább szunynyad abban az álmódásban, amelyből ki tudja, lesz-e még ébredése . . .

Munkatársunknak volt alkalma beszélgetést folytatni Tajdy Béla szüleiivel:

— Deczember 26-ikán levelet kaptunk a Bélától. Jó fiu volt mindig, engedelmes, szorgalmas, komoly. A levélben azt írja, hogy megszeretett egy nánási leányt, Szigeti Gizellát, aki viszont szereti és feleségül akarja venni. „Nem tudom még, hogy mi lesz, hogy lesz a házassággal”, — írta a fiu — mert a leány szülei nem igen akarnak abba beleegyezni. Majd csak lesz valahogyan”. Mi ir-tunk neki, küldtünk még 50 koronát is az eljegyzési költségekre és vártuk a legjobbat. S akkor érkezett meg a nánási rendőrség távirata, hogy fiunk öngyilkos lett. Szegény Béla, mennyit kellett szenvednie . . .

— Azóta beszéltek már a fiuval?

— Csak egyszer pár percig, mert nehezen tér magához és akkor sem szabad sokat beszélnie.

— Miket mond?

— Panaszkodik. Nagyon szerette azt a leányt, mert folyton arról beszél, kérdezősködik róla. A szerencsétlen nem tudja a valóságot, azt hiszi, hogy a menyasszonya él . . . Ha jobban lesz, hazavisszük Érkoesádra, maradjon otthon, amíg megkönnyül.

Az anya szava sirásba csuklik, az átlőtt szívü fiu fölriadt egy percre, a homlokán kidagadnak az erek, amint emgvonaglok a testi kintól s aztán — szelid mosolyba torzul az arca és csendesen sugja:

— Gízike . . . jól lesz majd minden . . .

(rrk.)

A negyedik csütörtök

*

Az új esztendőben újult erővel fogott hozzá a felolvasó-estéket rendező bizottság a szorgos munkához és gyönyörű programmal lépett elő a tegnapi csütörtöki estén, mely délután 5 órai kezdettel a róm. kath. főgimnázium disztermében folyt le. A termet ez alkalommal is színlügg megöltötte a közönség, mely igen jól mulatott a gadza műsor változatos számán, melyeknek mindegyike kitünően sikerült volt, az egész pedig valóban szinte két estére is elég lett volna.

Ernst Márta zongorajátéka nyitotta meg az estét. Chopin nehéz Gisz-moll Polonaise-ét játszotta kiváló technikával, mely könnyedén uralkodott a nehézségeken. Előadását azonkívül tudatos fölfogás, ügyes színezés tette még élvezetesebbé. Nem volt csoda így, hogy a közönség szünni nem akaró tapsa jutalmazta szép játékát.

K. Szaláya Béla dr., a kiváló orvos, de époly kiválóan szelemes humorista, „Az évés művészete” címen tartott felolvasást. Sok bohóságot szedett össze és még több ötlettel fűszerezte valamennyit és igen ügyes pointirozással adta is elő. A felolvasót zajosan megtapsolták.

Nagyon szép volt az „Országos Tanító Árvaház” énekkarának működése. Abt: „A vizirózsa” c. szép dalát énekelték négyzólamu összhanggal, változatos, szép színezéssel. A betanítás és kidolgozás fáradságos munkáját **Kelemen Mariska** végezte, és az előadás kimagasló sikere az ő odaadó lelkesedését égyú bizonyította, mint nagy szakavatottságát. Nagy és őszinte taps volt jutalma a derék énekkárnak és derék vezetőjének.

„A vándor és remete” c. drámai költeményt **Kovássy Miklós** és **Lóky Jenő** adták elő. A két, mindenben rátermett előadó — Kovássy a vándor, Lóky a remete szerepében — nagyon szépet produkált és nagy sikert szerzett a romantikus költeménynek. A színpad kiállítása, a díszletek ügyes elrendezése, a hangulatos megvilágítás: mind emelte a hatást, — no meg a díszletek mögüll előhangzó lány női énekkettős és ennek finom, légies zongorakisérete.

Egyike volt a műsor legkiemelkedőbb számainak a **Bónisné Mikes Margit** éneke. Három száma volt a műsoron. A két első („Vorre morit” és „On revient toujours”) a **Révffy Károly** pompás zongarkisérétével, a harmadikat (Magyar dalok) **Veres Tóni** és **Fia** zenekarának kísérete mellett énekelte. Már az első pár hangnál tisztában volt vele mindenki, hogy rendkívüli kvalitá-

sokkal rendelkező, hivatott művész énekel. Nőttön-nőt aztán az elragadtatás, amint ez a mélyszíni és mélytűzi mezzo-hang mind szárnyalóbban bontakozott ki, gyönyörűséget keltvén tömör csengésével, nemes ércével, meg ahogy mind hatásabban érvényesült az énekesnőnek kiforrott művészi fölfogása és előadása. Tapstól, ujrázástól hangzott aztán a terem sokáig.

Majd Farkas Ismrenek, ennek a valóban kedves poétának egy ügyes monológját, „A nagy leány” címűt adta elő Pelczér Dusi bájosan, kedvesen, sok-sok megérdemelt tapsot aratva.

Általános derültségben tartotta a közönséget az Eötvös József br. „Éljen az egyenlőség” c. vígjátékából előadott részlet, melyben Weisz D. kifogástalan ügyességgel alakította az ügyvéd szerepét, Byély B. kómikus méltósággal a gróf inasát. Elegáns, komoly, urí volt a Gebes J. alispánja. De legtöbbet adott a derültséghez Fábian Antal, ki az alispán huszáriját pajzán kedvvel, temperamentummal játszotta. A kacagtató jelenet ötletes előadását zajos tapsokat kapott a vidám kis társaság.

Az albán kérdés

A török-görög ellentétek

Szkutari, jan. 8. Izzet basa tervezett puccsának híre, mind Szkutariiban, mind pedig egész Észak-Albániában nagy izgalmat keltette. Egész Észak-Albánia lakossága el van tökéltve, hogy fegyverrel áll ellent minden kalandornak, aki magához akarja ragadni Albánia trónját és hogy harcolni fog az ország jövőjéért.

Berlin, jan. 8. Rómából jelentik, hogy Izzet basa valószínűleg albán hadügyminiszter lesz. Ő maga kijelentette, hogy katonai és nem politikus. A „Vossische Zeitung” azt írja, hogy Izzet basa születésére albán, de teljesen eltörökösödött és már nem is érti az albán nyelvet.

Bécs, jan. 8. Albániai osztrák és maégyar követnek Löwenthal dr. lovag konstantinápolyi nagykövetségi tanácsost szemelték ki. Szolgálatfételre beosztják mellé Berger Egon báró külügyminisztériumi osztálytanácsost.

Páris, jan. 8. Konstantinápolyból jelentik: Izzet basa pénteken vagy szombaton Bécsbe megy és onnan a többi európai fővárosba.

Róma, jan. 8. A „Gazetta del Popolo” írja: Olaszország és Ausztria és Magyarország egy a tengeren, mint a száraz földön minden előkészületeket megtettek, hogy érvényt szerezzenek a nagyhatalmak akaratának.

Csapatösszevonás.

London, jan. 8. A „Daily Mail” jelenti Konstantinápolyból: Törökország nagy csapatokat gyűjt össze Tráciában és Kis-Ázsiában, hogy bármely pilanában megkezdhesse a hadműveleteket Görögország ellen.

London, jan. 8. A „Daily Mail” jelentése szerint Törökország negyven ezer embert vont össze Aivalinál, a kis-ázsiai tengerparton, hogy esetleg megszállja Mitilénét. Minden jel arra vall, hogy Törökország nagy szabású akciót tervez Görögország ellen és a pénzügyi szükség inkább a gyors cselekvésre, mint a habozásra készíti.

Színház

* A „Szulamith” felújítása. (A színházi iroda jelentése.) Goldfaden gyönyörű keleti operája, a „Szulamith” kerül felújításra pénteken este A) bérletben. Az előadásban résztvesz az egész énekes személyzet csaknem valamennyi tagja. A főszerepeket Nagy Aranka, Borbély Lili, Halassiné, Mucsi Anna, Jávör Gizi, Váradi, Kormos, Rónai, Szalai és Nagy Imre játsszák.

* „Majolika”. (A színházi iroda jelentése.) Legközelebbre kitűzte az igazgatóság a Vigszínházban színrekerült kitűnő vígjáték-ujdonságot, a „Majolika”-t. A vígjátéki személyzet minden tagja jobbnál jobb szerepekhez jut a kitűnő darabban, melynek jövő heti premierjére a társulat nagy ambícióval készül.

HIREK

— A miniszterelnök Bécsben. Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf ma Bécsbe utazott, hogy holnap átadja az ujévi üdvözlötet egy a felségnek, mint az uralkodóház tagjainak. Folyó ügyekről is jelentést fog tenni.

— A tiszáninneni püspökválasztás. Sátoraljaújhegyről táviratozza tudósítónk: A tiszáninneni református egyházkerület püspöki székeinek betöltésére beadott szavazatokat ma bontották föl. Beadtak összesen 373 szavazatot, ebből Tüdös István dr. miskolci esperes 182, Radácsy György egyházkerületi főjegyző 110, Révész Bálint abauji esperes 77, Kérészy Barna tehológiai tanár I és Novák Lajos sárospataki akadémiai igazgató 1 szavazatot kapott. Érvénytelennek nyilvánítottak 2 szavazatot. Mivel egyik jelölt sem nyerte el a megkívánt abszolút többséget, Tüdös István és Radácsy György között pótválasztás lesz.

— Uj tartalékos hadnagyok. A király Balla Gergely 39., Agárdi Jenő 61. és Stein János dr. 61. gyalogezredbeli tartalékos zászlósokat 1914. január 1-ével hadnagyokká nevezte ki.

— A Csokonai-körből. A következő sorok közlésére kértünk fel: Fölkérem azokat a pályázókat, akik az 1913. évi Lőkövits-pályázaton részt vettek, szíveskedjenek a kéziratosokat f. évi február 1-ig átvenni, mert tovább a kör nem őrzi. Debrecen, 1914. január 7-én. Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Jaszonovics István debreceni állami végrehajtót a X. fizetési osztályba nevezte ki.

— Sikasztással vádolt szabó. A rendőrségen ma délelőtt panaszt tett Dancinger Lajosné Monostorpálvi-ut 26. szám alatti lakos Pollák Hermann Csokonai-utca 15. szám a. férfiszabó ellen. Dencingerné egy 100 korona értékű ruhát adott vasalásba Pollákhhoz, aki azonban azt nem szállította haza, hanem eladta. A feljelentett szabó ellen megindult az eljárás.

— Návay Lajos — fősztolgabiró. A függetlenségi párt estilapja, a „Magyarország” írja, hogy Návay Lajos titkos tanácsos, a képviselőház volt elnöke, a minap beállított Hervay István csanádmezei alispánhoz és így szólt hozzá:

— Kérlek, vedd tudomásul, hogy a középponti fősztolgabirói állásra pályázni fogok.

És azután meg is magyarázta furcsa elhatározását: nagyon megundorodott a közéletől. (Hiszen ha mindenki fősztolgabiró lehetne, aki megundorodik a közéletől!) Hervay alispán állítólag egész komolyan vette Návay kijelentését és csupa előzékenységből mindjárt a maga állását kínálta föl Návaynak, aki politikai pályafutásának megkezdése előtt is alispánja volt Csanádmezeinek. A megyében híre terjedt a dolognak és talán meg is választották volna Návayt Csanádmezei középponti fősztolgabirójának, ha a tegnapi közgyűlés előtt Návay ki nem jelentette volna, hogy meggondolta a dolgot és szándékától eláll.

Mindez nagyon furcsán hangzik, sőt majdnem azt mondhatnók, hogy hihetetlenül. Návay „szencziós közlekedésének az ellenzékhez” nem is soká örvendezhet az ellenzék, mert egy órával azután, hogy a függetlenségi párt estilapjában Návay fősztolgabirói pályázatának a híre megjelent, ugyancsak a függetlenségi párt könyvomatosa, a „Politikai Híradó” már a hír cáfolatát is közli, a következő formában: „A ma esti „Magyarország”-ban Návay Lajosról egy hír jelent meg. Amennyiben a t. szerkesztőség a „Magyarország” e közleményét átvenné, közöljük, hogy az egész eset csupán Návay Lajos tréfája volt Hervay alispánnal szemben, — amint ezt utólag maga is közölte az alispánnal.” Szóval: az uraknak jó kedvük van: viccelnek. Hiszen igaz, farsang van!

— Szabad Iskola. Igen élvezetes előadásban volt része a Szabad Iskola közönségének csütörtökön este László Béla, a felső kerek iskola kiváló tanára tartott szabadelőadást a „Postatakarékpénztárakról”. Az előadó bevezetésében a takarékoság fontosságát fejtette ki, majd a postatakarékpénztárak történetét mondta el röviden. Angolország volt az első e téren, s őt követte a többi ország, közte hazánk is, de vannak postatakarékpénztárak még a tengerentúli Ázsiában, sőt Ausztráliában is! 9 továbbiakban kifejtette az előadó a postatakarékpénztárak előnyét a többi takarékpénztárak felett, t. i. könnyen hozzáférhető, délután, sőt vasárnap is. A legkisebb községben is megvan, s ugyanegy könyvecskén bárhol lehet be és kivenni. Főelőnye a megbízhatóság, mert az állam is garanciát vállal a betétekért. A kétféle, belga és angol rendszer ismeretével végezte be az előadó a magas, mind végig érdekfeszítő előadását, melyet a jelenlévő nagyközönség hangos tapsal honorált.

— A Dob-utca és a Szerecsen-utca. Fővárosi tudósítónk jelenti: A városépítészeti ügyosztály előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a tanács kérje a közmunkatanácsot néhány utca nevének megváltoztatására. Az ügyosztály a Szerecsen-utcat báró Bánffy Dezső-utcának, a Dob-utcat pedig Morzsányi Károly nevére Morzsányi-utcának óhajtja elnevezni. A tanács az ügyosztály előterjesztését pártolól fogja a közmunka tanács elé terjeszteni. A Turáni-társaság kérelmére a tanács elhatározta, hogy átiratban kéri a közmunkatanácsot, hogy egy utcát Vámbéry Ármán nevére elnevezzenek el.

— A nagyváradi sikkasztó Debrecenben. Nagyváradról jelenti tudósítónk: A városi adóhivatal sikkasztó hivatalnokát, Milotay Sándort, akit tegnap előtt fogtak el Kolozsváron, tegnap kihallgatták. A sikkasztó elbeszélte kalandos utazgatásait s elmondta, hogy Debrecenben is bujkált; innen küldött egy kolozsvári kasszírónak képes levelező-lapokat, amelyek a rendőrséget a nyomára segítették. A sikkasztó tegnap dél óta a nagyváradi ügyészség fogházának lakója.

— Férfi ingek 1 K 90, 2 K 80-tól feljebb, gallérok, nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, hálóingek, lábravalók 1 K 60-tól feljebb kaphatók Szabó Lajos fiainál, Rózsa-utca.

Ma utoljára!

A PIROS CIPŐ.

8. A szezon legkiválóbb vígjátéka 3 felvonásban

A HERCEG HÁZASSÁGA.

9. Nagyhatalú katonai dráma 3 felvonásban.

10. 1. Zene.
2. Ducl bácsi hódít.
Amerikai humoreszkek.
3. A bluság átka.
Amerikai vígjáték.
4. Egy fürdő kaland.
Kacagtató tréfa.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Rendes helyárak Bérlet, igazolvány- és trafikjegyek e műsornál érvényesek.

Szombaton, Vasárnap jan. hó 11-én 12-én

DOKK KATASZTRÓFA

A szezon egyedülálló tengeri drámája 4 felv. Azonkívül «PATHE» kísérő műsor.

— **Szombaton lesz ítélet a zaberni ügyben.** Stuttgartból táviratozzák: Ossiander hadbíró ma mondta el vádbeszédét, Reuter ezredes ellen 7 napi, Schadt hadnagy ellen 3 napi fogházbüntetést kért kimondani. Itélet szombaton délelőtt lesz.

— **Mozifelvétel a mexikói csatatéren.** Londonból táviratozzák: Vitta mexikói tábornok már szerződést kötött óriási tiszteletdíjért egy film-gyárral, hogy csupán annak engedi meg, hogy csatáiról felvételeket készíthessen.

— **Meggyilkolta a kedvesét.** Máramaros-szigetről jelenti tudósítónk: Az elmúlt év utolsó napjainak egyikén özvegy Spilka Istvánné sirva panasolta el a dombói csendőrs vezetője előtt, hogy kedvese: Vaszilivec Vaszili, akivel tíz év óta vadházasságban él, több mint két hónapja elment hazulról. Azóta semmi hír sincs róla és csupán egy véres kést, meg egy véres kucsmát hagyott a lakásban. Popovics csendőrmester azonnal megindította a nyomozást és néhány nap alatt több tanuvalomás alapján kiderítette, hogy az eltűnt Vasziliveczet vadházastársa: özvegy Spilkáné tette el láb alól. Az asszony eleinte csak azt hangoztatta, hogy kedvese eltűnt, nem tudja, hová lett és hogy történt minden, mert a fájdalom elvette az eszét. Amikor azonban a helyszínére vezették, megtörve rogyott össze és zokogva vallotta meg, hogy ő gyilkos. Az asszony vallomásaival egy időben a Tarac folyó is kivette a meggyilkolt embert. A hivatalos vizsgálat szándékos emberölést állapított meg és a gyilkos asszonyt fiával együtt le tartóztatták.

— **Általános közkívántra szombaton, i. hó 10-én d. u. 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig félhely-árok mellett ismét bemutatóra kerül az Uránus-színházban a „Törpék és óriások harca” hősi színjáték a liliputiak fénykorából című nagy látványosság, melyben több mint 300 liliputi emberke szerepel. Ez a kép a mult héten olyan nagyméretű sikert aratott, hogy az Uránus-színház hatalmas nézőtere szül- nek bizonyult. Most, hogy az Uránus-színház igazgatója áldozatokat nem kimélve ismét megszerezte ezt a nagyszabású gyermek-képet, teljesen új — gyermekek lelki világának megfelelő — tanúságos, ismeretterjesztő, stb. kísérő-képek csoportjában kerül bemutatásra. Ezen előadásokra számozott jegyek előjegyzése már folyamatban van.**

— **A szökött katoná tragédiája.** Homonnáról jelenti: Róma Mihály Amerikából 30 éves korában tért vissza Magyarországra, de nem szabadulhatott katonai kötelezettségének teljesítése alól és besorozták. Egy iparossegéd azt az ajánlatot tette neki, hogy összeköttetését révén 400 koronáért ki tudná őt szabadítani. Az iparos fölvette a pénzt, de a katoná érdekében semmit sem tett. Tegnap hazajött a fia a szüleihez s elmondta, hogy megszkökt a katonaságtól. Az apja felvilágosította, hogy milyen súlyos büntetést róhatnak rá a szökésért és rá akarta bírni, hogy menjen vissza és jelentkezék. A katoná a büntetéstől való félelmében hasbaszurta magát. A csendőrség ezalatt kinyomozta a csalót egy züllött segéd személyében.

— **A cukorka-bódé tolvaja.** Az elmúlt éjszaka a törvénytörő palota előtt posztoló rendőr arra lett figyelmes, hogy egy sötét alak kerülgeti a Verbőczy-utca sarkán lévő cukorka-bódét, ahol napközben Tóth Istvánné árulja a perecet, a sült marónt, meg a cukorkát. Az éjszakai csavargó egyszerre csak eltűnt a rendőr szemei elől. Ez odament a bódéhoz, s csak akkor vette észre, hogy a csavargó henn van a bódében, amelyet ügyesen föltört s ott vigan rakja zsebre a pereceket s a kis szekrény cukorka tartalmát. A rendőr rajtaütött és előállította a közpon- ton. Kihallgatása során Harsányi József lakás és foglalkozás nélkül iparossegédnek mon- dotta magát. Előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Az Uránus-színházban** tegnap bemutattott szenzációs műsor ma este utoljára lát- ható, rendez helyárok mellett.

— **Farsangi divatszövetek,** voálók, krep- onok, grenadinok, brochék, gyapju crep- pek, sálak, Szabó Lajos fiainál, Rózsa-utca.

— **Mennyi kárt okoztak a suffragettek?**

Londonból jelenti: Mióta a suffragettek a küzdőtéren vannak, állandó tüntetéseikkel rengeteg kárt okoztak. A „Times” most pontos kimutatást közöl erről a kárról és a ki- mutatás számai élénken bizonyítják a suff- ragettek fáradhatatlanságát, akik 1913-ban harmincöt helyen okoztak szándékosan tűz- vést. E harmincöt esethez járul még számtalan kirakatablak beverése és egyéb apró rombolás. A mult évben az összes kár 237.650 font sterlingre, azaz majdnem hat millió ko- ronára rugott. Ebből a legnagyobb összeg szeptemberre esik, amikor egyedül 1.250.000 korona kárt okoztak a suffragettek. 9 legki- sebb kár novemberre, amikor a hős amazo- nok csak 150.000 korona értékűt romboltak. A suffragettek tehát büszkéek lehetnek.

— **Öngyilkos lett a családja előtt.** Nagy- kanizsáról jelenti nekünk: Szijártó Géza lendvavásárhelyi postamestert két évvel ez- előtti súlyos idgbaja miatt a közzei hideg- vízgyógyintézetben ápolták. Két hét mulva mint gyógyultat haza küldték. Tegnap hirte- len kitört rajta az örület és mielőtt a körü- lötte álló családtagok megakadályozhatták volna, vadásztörével mellbeszurta magát. Összesett és azonnal meghalt.

— **Holttest a zsákban.** Párisból távira- tozzák: Olyan titokzatos bűntény foglalkoz- tatja a rendőrséget, amely a hírhedt Solail- land-esetre emlékeztet. Abbeville közelében a csatornából kifogtak egy zsákot, amelyben egy kisleány holtteste volt. Eddig csak any- nyit lehetett megállapítani, hogy a szeren- csétlen teremtés a hét éves Hallatre Méta, szegény iparoscsalád gyermeke. A törvény- széki boncolás kiderítette, hogy a boldogta- lan teremtés kéjgyilkosság áldozata lett.

— **Gyilkos bolgár kertész.** Nagyvárad- ról jelenti tudósítónk: A bolgár kertészeknek nagy telepük van a város határában. Az utóbbi időben fát és veteményeket lopkod- tak a telepről, de a bolgárok nem tudták a tettesek nyomára jutni. Tegnap elhatározták, hogy lesbe állanak és elbánnak a tolvajjal. Este tizenegy óra tájban három huszár lo- pözött be a kerítésen és a kamara felé tar- tott. Pár perc mulva kijöttek, a hönük alatt fadarabokkal. Az egyik bolgár, Mehmis Me- hemed huszonegy éves, mohamedán vallásu kertészlegény vadászfegyvével rálőtt a menekülő huszárookra. Gyöngyösi Balázs köz huszár eszméletlenül esett össze. A lövés za- jára még néhány bolgár került elő, akik hu- sággokkal addig ütötték, verték a huszárt, amíg teljesen kiszenvedett. A másik két hu- szár elmenekült, s telefonon értesítette az ezredparancsnokságot, majd a rendőrséget, ahonnan Bodó László és Vadász József rend- őrtisztviselők több detektívvel kimentek a telepre. Amikor a rendőrtisztviselő megkér- dezte Mehmistől, hogy ő gyilkolta-e meg Gyöngyösi Balázst, a bolgár az ég felé emel- te karjait és így szólt:

— Nem én tettem, Allah akarta így . . . Mehmist, aki, mint mondja, Kirkilisszé- nél és Bunar-Hisszárnál részt vett a had- járatban, a rendőrség letartóztatta és őrize- tébe vette négy társát is. Az agyonlőtt hu- szár intelligens fiatalember, kereskedőségű. A fivére ügyvédjelölt Nagyváradon.

— **Halálozások.** Az elmúlt két napban a következő haláleseteket jelentették be az áll. anyakönyvi hivatalban: Balogh István ref. 5 éves, Kiss András r. kath. 3 napos, Süveg Béla ref. 22 éves, Kolb Jakabné izr. 43 éves, Hornyák Ferenc gör. kat. 14 hónapos, Kozma Juliánna ref. 5 éves, Megyesán Géza József gör. kat. 7 hónapos, Illyés Sándorné ref. 27 éves, Tóth Kálmán Béla ref. 20 hónapos.

— **Találtatott** egy kapukulcs, egy gyer- meksapka, 1 kalap, 1 óralánc, egy pénztárca, 1 zsebkönyv, 1 tanonc ellenőrző-könyv, egy drb ridikül iratokkal, több kulcs, 1 karkötő, néhány darab zsák, 1 drb elismervény, 1 drb sapka, 1 pénztárca pénzzel, 2 drb ha- risnyja, 1 bevásárlási könyv, egy selyem ri- dikül és több drb okmány. Igazolt tulajdo- nosa átveheti a rendőrfőkapitányság közigaz- gatási ügyosztályánál Szent-Anna-utca 9. sz. alatt.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyag- ban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat el- záróval látjuk el. Kapható Mentze Henrik ujdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	840.-
Osztályi hitel	835.-
1. osztályú tőzsgéjegy	83.-
Államkassza	718.-
1. osztályú tőzsgéjegy	38.-
Rizikó tőzsgéjegy	840.-
Magyarországi	78 50
Közzeli vami	823-50

Magánbankoktól és kamattól:

Bécs 4 1/2% — 10/16 % Ferlin 3 1/2 % London 4 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Swan E. (Strasser és König) dobr. bizalmasos zárvati je	11 38
októberre	10 68
14 Apr.	11 38
Rosa októberre	8 38
Áprilisra	8 67
Zab októberre	7 58
Áprilisra	7 61
Tenger 1914. év júl	6 70
októberre	6 67

Közvetítő árterít.

Külföldi pénzájlatok Budapesten. A tegnapi napon az eddiginél aránytalanul na- gyobb pénzájlatok érkeztek Budapestre a námet, de különösen a svájci piacokról. Bécs megkerülésével jelentékeny tételeket kínál- tak Berlinből és Svájcából, azonban bankjaink a felajánlott tőkéknek csak egy részét vették igénybe, mert megfelelő váltóanyaggal nem rendelkeztek és mert a kihitelezés tekintet- ben még mindig nagy tartózkodással járván el, nagyobb összegeket egyelőre nem is akar- nak igénybevenni. Az Osztrák-Magyar Bank mindkét főpénztáránál igen nagy összegű visszafizetések történtek és általánosságban elismerik, hogy a pénzkészletek mindenütt je- lentékenyen megnövekedtek, csak a minden- napi forgalom nem érzi még ennek az örven- detes javulásnak a következményeit és a ke- reskedelem és az ipar teljes pangása még mindig válságos teherként nehezedik ug- yszólván az egész forgalomra.

MINDENFÉLE ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOK

állandóan raktáron, készen, azonnal kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 49.

Alapítva 1782

BACZEWSKI J.A.-LEMBERG
CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

Baczewski féle likörök

Kitűnő minőségek

mindenütt kapható

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreczeni lakbér-szabályzat . . . 80 fillér
- Házbér-nyugtakönyvecské . . . 40 .
- Házirend . . . 40 .
- Kapuczdula (minden helyiség részére) . . . 10 .
- Óras lakás bejelentési lap . . . 10 .
- Ismét kiadott lakás bejelentési lap . . . 10 .
- Építés engedély iránti kérvény . . . 10 .
- Lakhatási . . . 10 fillér

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

4224 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 6182/1. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Schön Sandor részére debreczeni lakostól, a fizetett összeg betudásával, 234 korona 95 fillér tőke, ennek 1911. év február hó 5. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 198 korona 15 fillér perköltség erejéig, 1913. évi október hó 21-én bíróilag lefoglalt és 827 korona 20 fillerre becsült butorok és egyéb ingóságok **1914. évi január hó 10-án délelőtt 11 óra** kezdetét veendő és Debreczenben, Kossuth utca 26. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés minden azon foglaltaték részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi december hó 1-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Páloczi csemege pirula,

nem kell budai, igmándi víz, drasztikus hashajtó szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meggyőz, hogy e pirulából 2 szem lefekvéskor, oszkarásmentes, fájdalomtalan bő széket csinál, hasonló mintha sok gyümölcsöt ettünk volna. amint hogy a **gyümölcsök ezen hajtó kivonata** ból készül, **ásványi vegyszer** nincs benne, állandó használata a gyomrot rendben tartja, nem kellemetlen vele az **aranyér**, nincs **vértolulás**, **fejfájás**, **alhasi bántalmak**, **puffadások** s minden **rossz gyomorral** járó kellemetlenségek **megszűnnek**. **!! Két szem ingyen !!**

Próbadoz 1 korona. **Nagydoz 5 korona**

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.
Főraktár: **Jósa és Jóna** drogeriájában és **Kubek S.** gyógyszerárában (Tisza-palota).

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi újbérlőház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel!

MOSKOVITS JÓZSEF

Elismert legjobb motorok!

Messemelő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK
álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos oszlopármotorkák, magánjáróval is.
Meglehető újdonások! Nyersolajmotorok Meglehető újdonások gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN,
Kistemplombazár
Hajdúvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászon,
Kész fehérenemű, Női divatkel-
mék, Szőnyegek
Óriási raktára !!

Legjobb cseh bevásárlási forrás

Dicső ágytoll!
1 kiló szürke, jó, fosztott 2- K, jobb 2 1/2 K, prima fehér 2-80 K, fehér 4- K, fehér pelyhes 5-10 K, 1 kg. igen finom, hófehér, fosztott 6-40, 8- K, 1 kg. pelyhes, szürke 6-7- K, fehér finom 10- K, legfinomabb mellpelyhes 12 K. 5 kg. vételnél bérmentve.

Kész, töltött ágyak

sűrűfonalú piros, kék, fehér vagy sárga nánkingből, 1 dunyha 180 cm hosszú, 110-120 cm széles, 2 párnával, 80 cm hosszú, 60 cm széles, új szürkés, igen tartós, pelyhes tojaltöltve 16- K, 20- K, felpelyes 20- K, pelyhes 24- K, egyes dunyha 10-, 12- K, 14- K, 16- K, fejpárna 3- K, 3 1/2 K, 4- K, dunyha 200 cm hosszú, 140 cm széles, 13-, 14-70, 17-80, 21- K, fejpárna 90 cm hosszú, 70 cm széles, 4-50, 5-20, 5-70 K, alsóhuzat erős csikos gradálból 180 cm hosszú, 116 cm széles, 12-80, 14-80 K. Szétküldés utánvétellel, 12 koronától kezdve bérmentve. Csere megengedve, nemtetszőért pénz vissza.

S. Benisch Deschenitz
Nr. 1148. Csehország.
Dusan illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

LEGZÉLSZERÜBB FALRA ERŐSÍTHETŐ KLOSETTPAPIR-TARTÓ DOBOZ.

Szerkezete folytán egyszerre csak egy lap papír vehető ki, mely rögtön azután a következő lapot a nyíláson félig kihuzza, ezáltal a papírpazarlás ki van zárva. Külön betétek is.

Kapható:
THAISZ ARTHUR
PAPIRKERESKEDÉSÉBEN,
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 7. SZ.

1 csomag 500 lap barna betét 30 fillér.
1 " 500 " fehér " 36 "
1 fadoboz hozzávaló " 2-40 "

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb házi szer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

UNDERWOOD LÁTHATÓ IRASU ÍRÓGÉP

GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT!

A világhírű és a legújabb rendszerű **BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK** és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76.

Tíz szög 50 fillér, asontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnap betűből szedve minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előfizetendőek. ::

Videkről
apróhirdetéseket legelőszertbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadó
hivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelleges levélnek a hirdetés száma is kériatik.

Kedves
kisszonyom, hála Istennek ma estére megint találkozhattunk. Zoi.

A
villamos megállónál meint találkozhatunk drága Jutiskám. Csókol a vegtelenségig Pistad.

Üzlet

KA:LSBADI
kétszerült, valódi karlsbadi gyártmány, a Deutscher-féle üzletekben kapható.

Falusy Karoly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapo-u. 41.
Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket tajos nyomorek labakia. raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi- és gyermekcipőket. 187

Valódi
porosz kőszén, faszén és tűzifa legolcsóbb beszerzési listása Grünfeld Leopoldnál. Csapo-u. 16. Telefon 982.

Órák
mindennemű javítása, ugyszintén zseborák, ébresztő órák, éjjel világító számlapok, fali, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai dubie lancok, jutányos árban beszerzhetők Belényesy Sándor órás és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. — Töredék arany és ezüst beváltás. 99

Legolcsóbban
butort tisztít és javít Frankl Ignác asztalos, Varga József ur asztalos és butorkereskedő volt asztalos munkavezetője Hajnal-u. 19. Egy levelezőlap elég, azonnal intézkedek. 81

Patkányirtó
Hegyesi Sándorné, József kir. herceg-u. 22. sz.

Plisszirezást
legujabb divat szerint szépen, gyorsan készítek. Csipkék 5 fillértől, szoknyák 3 koronától. Farkas Bella, Miklós-u. 5. sz. 76

Nagy András
épület- és butorasztalos, Csapo-u. 19. szám. Elvállal mindenféle parket lelakás, felgyalulás és fényezési munkákat pontosan, jutányos árak mellett. Levélbeni meghívásra azonnal házhoz megyek. 2731

Keresek

átvételre forgalmas helyen egy biztos existenciát nyújtó

fűszerüzletet.

Teljes címmel ellátott kimerítő ajánlatokat „Fűszer” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 110

Különte

Mig a kesziet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legujabb faconu szelyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 veg angol vászon inom szalu 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2,40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehernemuek remek választékban. Fiu és leánykaruhak remek választékban. Csekely bevasarlasnal sok penzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Ha
igazi kisüsti barackpálinkát óhajt, telefonáljon 315. Vadász, Eötvös-u. 11. 1 liter K 2,44, hazaküldi.

Komuves,
ács és kőfaragó mesteri tanfolyam Ligeti János építész vezetésével, Rákóczi-u. 19. 97

Hőgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, majmot, pattanást, vimmedit, minden borrhatságot az országhírű ártalmatlan Matild-arkenocs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Főraktárak: Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

KIADÓ bolthelyiség !!

A Kistempióbazarban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től albérlébe kiadó. — Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnéál Széchenyi-u. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Lakás

Gyönyörű
4 szobás lakás fűrdőszobával, légszuszvillagítással — egész modern — május elsejére kiadó. Értekezhetni Miklós-utca 22, a fűszerüzletben.

Egy
nagy pince raktárnak vagy borpincének 1914 február 20-ától kiadó. Széchenyi u. 27. sz. a. Értekezhetni az utcai lakásban ugyanott.

Egy
szoba butor, elegáns, eladó. Fülöp mészkereskedőnél Homokkert-utca 121. 2913

Modern
üzlethelyiség kiadó. Bővebb felvilágosi. és Komlós női felöltőáruházában. Piac-u. 52. Megyeház mellett. 113

Kiadó
azonnal külön bejratu szépen butorozott szoba. Egyháztér 5. emelet.

KIADÓ PIAC-UTCA 43.
Pótlak S. által birt lakás és az össze helyiségek május 1-re. Értekezni: Kurián órásnál. 116

Tisztelettel értesitem a n. e. közönséget, hogy **férfi szabóműhelyemet Arany János-utca 3. sz. alá helyeztem át.** Mérték után legelőszertbb feritruhákat a legjutányosabb árban készítek. Javításokat és vasalásokat legolcsóbb árban eszközök. Tisztelettel BLAU DAVID. Az Osztr. Magy. bank mellett

Állás

Gazdaszonyok
ajánlkozik 26 éves, csinos barna asszony, ki a háztartás minden teendőjének megteheti. Csakis magános urak irjanak. Hevei Józsefné Nadudvar, Lihom-u. 694. 98

Variánó
házhöz ajánlkozik vidékre is Morgó-u. 30. 89

Több
rendbeli lakás kiadó, Hatvan-utca 6. sz. alatt.

Hazmeser
felvétetik tisztességes házaspár Barna-utca 2/b. azonnali belépésre felvétetik, Szappanos-utca 3. szám.

Munkás
leányok felvétetnek, Honvéd-utca 16.

Geometrien
vicházmeser felvétetik. Piac 54. Házfelügyelőnél. 108

Egy
fiatal papirkereskedő segéd állást keres. Telefon 11-26.

Ispán
izraelita, fiatal, nős, gyakorlatlaltal kerestetik azonnala, románul beszélő. Pataky, Csapo-utca 53.

Io
családból való fiu fűszerüzletben tanulónak felvétetik, Deutsch, Hatvan-utca.

Ügyes
fodrászsegédet azonnal elfogadok, Ivanovics.

Szacsacsnó,
ki a főzésben teljes jártassággal bír, jó fizetéssel felvétetik, Rózsa, Széchenyi-utca 32.

Egy
fiatal elegáns nő gazdaszonyi állást keres magános urnál, Boldogfalva 2. sz. André Sándor.

Intelligens
középkorú urleány gyors Method szerint németül tanit. Cim Csapo-utca 54. Kőlcsey-utca 1. sz.

Fiatal,
nős kereskedő, magyarul, németül, tótul tökéletesen beszél és ír, szerény fizetéssel bármily állást keres, Neumann, Varga-utca 34.

TÁRS

kerestetik faipar vállalatához. — Ajánlatok „Világcsikk” jellegre a kiadóhivatalba kéretek. 100

Adás-vétel

Zongora
jó karban levő, modern, megvételre kerestetik. Cim Goldkiang, Miklós-u. 11. szám.

Tiszán
kezelt tej házhoz szállitva megrendelhető Glücknél, Darabos-u. 20. 2-64

Tanyertalpu
lompos tarku Mackó koma utazasai s mindenféle képes mesekönyvek, zsolttarak, imakönyvek, kpesiap, fenykep helyegalbumok, emeckönyvek, dobozos levelepaprok :::: boru arbai 20—30—50—60 szazalek engedmenyenyei kaphatok **Ma. matuly. na, Fuyes. ket-utca 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház.)

Egy
jó karban levő kutszivattyu jutányosan eladó. Beresenyi-utca 69.

Karlsbadi
olcsó porcellan edények, gyönyörű szines szervizek mesterkeztek. Ajandektaryak nagyon olcsón. Hunyadi-utca 14. száma. 2946

Eladó
vagy bérbeadó egy jó zongora. Értekezhetni Szendrő Sándor urnál, Bathányi-utca.

29.
számu egyfogatu berkocsi és hektó diószegi óbor eladó, Meszena-utca 10.

Tej
saját fejésű, házhoz szállitva Fűvészkeret-u. 21. Telefon 1095. 89

Gramaton
kétrugós, lemezekkel, albummal, lemezek külön is olcsón eladók. Malomköz 5. 3033

Egy
karikahajós varrógép eladó Nyil-utca 67.

Eladó
esetleg hasznbérbe kiadó a Lamprecht-féle hízlaló 5000 négyszögöl föld területtel. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Eladó
Rakovszky-u. 31. sz. és Csapókeret, Kinizsi-u. 88. sz. ház. Értekezhetni Kőlcsey-utca 17. számú főpénztárosnál.

Eladó
Varga-utca 9. számú ház, udvar, kerttel. Értekezhetni ugyanott. 3039

Egy
diszes és egyszerű petróleum függőlámpa és nagymosóteknő eladó Csapó-

Tiszán
kezelt tej házhoz szállitva, megrendelhető Glücknél, Darabos-u. 20.

Jó
forgalmu ház fűszerüzlettel elköltözés miatt olcsón megvehető, Pesti-u. 47. sz.

Eladó
a kisállomás és a huszárlaktanyának rövidesen bekövetkezendő kihelyezésével egy utca frontba esendő teljesen modern ház, jelenlegi bérjövődélem 2000 kor. Adómentessége még 10 év. Fizetés részletekben történhetnek. Cim a kiadóhivatalban.

Borsendi fer
zongora alkalmi vétel, megtekinthető Schmidt zongorarakatárban

Sertes
és marhatrágját veszek Verbőczy-utca 2. Balogh Zsigmond.

Modern
kredenc és Pfeilvr matt diófa egészen új olcsón eladó. Erzsébet-utca 6.

Eladó
olcsón, kevés pénzzel megvenhető a Homokkertben Szabó Kálmán-utca 7. sz. ház, állomásnoz öt perc.

Eladó
nemesen éneklő harzi kanári madarak, Csillag-u. 88. sz.

Eladó
házak, nagytelkek: Veres-utca 21. számú, Morgó-utca 34-es, ezenkívül eladó Hajdubagason Csikos Albert 600 négyszögöl szőlője olcsón, Homokkert foutca 728 négyszögöl telek épületekkel nagy gyümölcsös eladó Pataky Csapo-utca 53.

Eladó
ház olcsón 300 korona, esetleg január 15-re a ház földdel együtt bérbe kiadó. Kerekes-telep Rudolf-utca 34.

He. edü
tokkal, olcsó, jóhangu, megvételre kerestetik, Simonffy-utca 1/c., I. em. balra.

Egy
női Singer varrógép olcsón eladó, Csonka-u. 9.

Püspökladában a Rycal-szálludában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Morsóköli árak, pontos kiszolgálás **Ösengő a kapunál.** A n. e. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos 1801

Megbízható

keresztény embereket keresek vidékről és helyből azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Szövetkezeti

üzletbe teljes bolti felszerelés megvételre kerestetik. Ajánlatok ármegejölessel a kiadóhivatalba kéretnek jan. 12-ig. 114

Eladó
a Monostorpályi határban 200 hold tagos birtok kedvező fizetési feltételek mellett, holdja 500 koronáért. Ugyancsak eladó ugyanott 130 hold tagos birtok, holdja 380 koronáért. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Hintó
eladó egy- és kétfogatu, megtekinthető Egyháztér 10. sz.

Eladó
a Kondorosi homoktélagyárnál, a Diószegi uton 16 wagon porosz és salgótarjáni kőszén és 200 mm. oltatlan mész. Vevők jelentkezhetnek a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17. sz.

Eladó
93 darab 5—6 méteres akácfa, 20 drb fűzfa, haszonra valók, Homok-u. 112. sz.

Borseprót
és uradalmi szőlőtörkölyt veszek Popper József, Hatvan-utca 9. 115

Kitűnő
kávé nyersen vagy porokölve csak Orosznál kapható Csapo-utcan.

Ujl
Kályhatapasz vas és cseréhez Tóth Józsefnél, Péterfia 20. 2900

Eladó
600 hold könnyen szántható föld négyszöölével 400 kor. Parcelázható. Levélbeli megkeresés Zolnai Zsuzsánna, Nyirbököny.

Eladó
kitűnő, nemes harzi éneklő kanári madarak, Csillag-u. 88.

Szep, nagy diófa
a legjobb árban megvételre kerestetik. Cim Takacs Gabor Hajduböszörmény, Eden kert 1. sz. 3021

Eladó
Bocskai-tér 9. sz. alatti ház hatalmas 40 méteres fronttal, esetleg cserel, vagy halápi földdel is elcserélhető. Ugyanott egy magtár vasajtó és egy kapu bármily elfogadható áron eladó.

ALMÁT
Jonathan hatola, mindenfajta szállit 5 kilós postakosarakban — bérmentve 3 K 20 fillérért utánvétellel Másodrendű minőség 2 K 80 f. MOSKOVITZ HENRIK, Mar-marossziget. 117